

مدیریت کارآمد به کار تورم می‌آید

حسین محمودی اصل
کارشناس اقتصاد و کارافرنی

بسیاری از صاحب‌نظران حوزه اقتصاد کشور معتقدند ریشه همه مشکلات موجود در معیشت مردم، در تورم است و اگر دولت قصد دارد گامی در جهت رفع مشکلات معیشتی مردم بردارد، باید در مرحله اول غول تورم کشور را مهار کند.

تورم بالای موجود در کشور بی‌شک مهم‌ترین عامل مشکلات معیشتی مردم است و همه فعالان اقتصادی بر آن تأکید دارند، اما باید دید که چرا باوجود این آگاهی و اتفاق نظر و با این همه برنامه‌ریزی و شعار برای رفع تورم هنوز در مدیریت و مهار آن توفیق نیافته‌ایم؟! و چرا وضعیت تورم امروز در بدترین شکل ممکن افسار مختلف جامعه را تحت فشار قرار داده است؟!

گرچه عامل مشکلات معیشتی کشور تورم است، اما ریشه اصلی تورم نیز چالش‌های اقتصاد کلان ما و مدیریت نامناسب است که همچنان گلوئی اقتصاد کشور را در همه بخش‌ها می‌فشارد و مجال حرکت را از فعالان این حوزه‌ها گرفته است.

اگر بخواهیم مشکل معیشتی و کاهش توان خرید مردم را با پرداخت نقدی حل کنیم، گرچه در کوتاه‌مدت به نتایج مثبتی می‌رسیم، اما با گذشت زمان نتیجه این کار معکوس خواهد بود و این پول‌پاشی مشکلات را بیشتر خواهد کرد و کاهش بیشتر قدرت خرید نتیجه آن خواهد بود؛ بنابراین به‌جای اقدامات مقطعی باید راهکاری اساسی برای این موضوع بیندیشیم.

در واقع کنترل تورم با اصلاح ساختارهای اقتصادی در بخش‌های مختلف و ایجاد رونق در کسب‌وکارها باید در دستور کار باشد. وقتی افراد شاغل و دارای کسب‌وکار مناسب به‌دلایل مختلف از جمله همه‌گیری ویروس کرونا تحت فشار هستند، طبیعی است که در قشر کم‌درآمد و بیکار فشار بیشتری خواهیم داشت.

دولت باید در گام اول به فکر توانمندی مدیریتی در حوزه بازار باشد تا بتواند بر مشکل افزایش تورم غلبه و آن را کنترل کند. بدون شک در سال‌های گذشته با قوانین و شرایط موجود می‌توانستیم در این زمینه عملکرد موفق‌تری داشته باشیم، اما برنامه‌های ما در این زمینه کمتر به نتیجه رسیده است.

یکی از دلایل به نتیجه نرسیدن برنامه‌های کنترل تورم در کشور آرمانی در نظر گرفتن اهداف و آرزومحوری بودن آنها در بسیاری از برنامه‌ها بوده است.

البته در بسیاری از موارد نیز ضعف ساختاری نظام مدیریتی ما باعث می‌شود حتی برنامه‌های خوب، با منابع کافی، ظرفیت‌های مطلوب و ابزارهای مناسب به نتیجه نرسد. این عدم نتیجه‌گیری نشان می‌دهد تیم با تیم‌های مدیریتی عملکرد مناسبی نداشته و تا‌کارآمد هستند.

دلیل عمده دیگر چنین عملکردهای ناموفقی در حوزه ساماندهی معیشت مردم وجود دید سیاسی در مسائل اقتصادی است. این دید باعث می‌شود مدیران سیاسی جای مدیران اقتصادی کارآمد را در پست‌های مدیریتی بگیرند و همواره موضوعاتی مثل سهم‌خواهی در این سطح مطرح شود.

در این جایگزینی، معمولاً حاکم شدن مصلحت‌اندیشی به‌جای بهای دادن به کار اقتصادی باعث می‌شود نتیجه کار نیز سفرشی و بی‌ثمر از آب در آید.

این نوع نگاه سیاسی در بخش‌های مختلف از جمله اقتصاد و معیشت مردم باعث می‌شود نظام مدیریتی ما براساس بودجه‌بندی عملیاتی فعالیت نکند و نظام ارزیابی عملکرد نیز براساس پاداش و تنبیه حکمفرما نباشد؛ در صورتی که اگر چنین نظامی بر این بخش حکمفرما بود و مسئولان بابت نوع عملکرد خود موظف به پاسخگویی بودند، هر فردی باتوجه به قابلیت‌های خود پست‌های مختلف را قبول می‌کرد و با برقراری نظام شایسته‌سالاری موضوعاتی مثل مهار تورم به‌راحتی به نتیجه می‌رسید.

جریمه دریافت‌کنندگان مالیات از کالاهای معاف

اتاق اصناف ایران طی اطلاعیه‌ای به اتحادیه‌ها و کارفرمایان صنایع اعلام کرد از ۱۳ دی درج برچسب معاف از مالیات بر ارزش افزوده بر کالاهای ذکرشده در این قانون الزامی است و صنوف در صورت دریافت مالیات از کالاهای معاف باید ۲ برابر مالیات و عوارض دریافتی جریمه پرداخت کنند.

به گزارش اسپسن، در این اطلاعیه آمده است باتوجه به الزام قانونی و ایجابیه سازمان امور مالیاتی مبنی بر اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده

از تاریخ ۱۳ دی ۱۴۰۰، تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان کالاهای معاف از مالیات ارزش افزوده مکلفند برچسب معافیت از مالیات ارزش افزوده را از تاریخ اجرای این قانون بر بسته‌بندی کالاهای مزبور درج کنند.

همچنین عرضه‌کنندگان این کالاهای هنگام عرضه، مجاز به دریافت مالیات و عوارض ارزش افزوده از کالاها و خدمات معاف نبوده و در صورت تخلف نه‌تنها باید مالیات و عوارض دریافتی را عودت کنند، بلکه مشمول جریمه‌ای معادل ۲ برابر مالیات و عوارض دریافتی نیز خواهند شد.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با رسانه‌ها:

فقط نمایش شفافیت داده‌ایم

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

چندی پیش ویدئویی مربوط به اظهارنظر حسین معروف و محمدرضا بهزادیان، دو تن از اعضای هیات نمایندگان اتاق بازرگانی کشور در فضای مجازی منتشر شده است. در این ویدئو این دو کارشناس درباره وضعیت موجود در اجرای قوانین عدم انشقاق بازرگانی انتقاداتی را مطرح می‌کنند. بخش عمده‌ای از صحبت‌ها پیرامون عدم شفافیت بودجه در اتاق‌های بازرگانی و اجرا نشدن صحیح قانون در این نهاد است. نقد و نظرها پیرامون این فیلم و حواشی آن در میان کارشناسان و دست‌اندرکاران حوزه بازرگانی فراوان است. روزنامه «دیده‌ها» باتوجه به رسالت خود در این زمینه برای مشخص شدن ابعاد مختلف این موضوع، در این گزارش گفت‌وگویی را با حسین معروف، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران انجام داده است. در این گفت‌وگو که پیرامون موضوع بودجه اتاق بازرگانی و نظارت‌های موجود بر عملکرد این نهاد بوده، تلاش شده پرسش‌ها و پاسخ‌ها و انتقادات بدون دخل و تصرف به مخاطب عرضه شود. البته روزنامه «دیده‌ها» آمادگی دریافت و انتشار مطالب بیشتر از صاحب‌نظران دیگر پیرامون موضوعات مطرح‌شده را خواهد داشت. با ما در این گفت‌وگو همراه باشید:

اتاق بازرگانی حق ندارد رسانه‌ها را با نام هدیه آکوده به پول کند. در این صورت خبرنگاران از رسالت خود دور می‌شوند و با احساس وامداری و دین نمی‌توانند به‌عنوان رکن چهارم دموکراسی به وظیفه آگاه‌سازی خود عمل کنند.

دو دیدگاه متفاوت

دیگری نیز بر این باورند که اتاق بازرگانی مانند یک خانواده بزرگ است و صحیح نیست که موضوعاتی اینچنینی پیش از اثبات، در رسانه‌ها مطرح شود.

عده‌ای معتقدند در سال‌های اخیر عملکرد اتاق بازرگانی ایران بسیار مطلوب‌تر از چند دوره گذشته بوده و با تمام کمبدها باید به آن نمره قبولی داد. عده

برای اتاق جنبه درآمدی داشته باشد. این مبالغ باید در جدول جداگانه‌ای ثبت می‌شد و مطابق مفاد قانونی برای مواردی که پیش‌تر اشاره شد مورد استفاده قرار می‌گرفت. در واقع براساس قانون اتاق نباید با آن حقوق پرداخت کند، ساختمان بسازد و در کل آن را در بودجه عمومی خود بگنجانند که اتفاق همه این کارها را با این وجوه انجام داده است. البته تخلفات تنها مربوط به هزینه‌ها نیست.

یعنی در بخش‌های دیگر هم ادعای تخلف مطرح بوده است؟

تخلفات تنها مربوط به مصارف این بخش از بودجه نبود و زمانی که ماده ۷۷ اجرا می‌شد اتاق در وصول نیز دچار انحراف و تخلف شد، زیرا هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران در حکم صادرشده از سوی قانون‌گذار دخل و تصرف کردند و با عنوان حمایت از تولید، در وصول به اعضا ۷۰ درصد تخفیف دادند، در حالی که تخفیف در حکم قانونی را کسی جز خود قانون‌گذار نمی‌تواند بدهد و برای این کار باید درخواست به قانون‌گذار ارائه می‌شد، اما متأسفانه آنچه مشاهده می‌کنیم خلاف چیزی است که قانون به آن اشاره کرده است.

موضوعاتی که به آن اشاره کردید، پس از انتقال این قانون از ماده ۷۷ قانون برنامه پنجم به ماده ۱۳ احکام دائمی برنامه توسعه کشور نیز ادامه دارد؟

بله؛ متأسفانه ما همچنان با این موارد روبه‌رو هستیم. امروز در اجرای ماده ۱۳ قانون احکام دائمی نیز همچنان تخلف در هزینه‌ها صورت می‌گیرد؛ یعنی اتفاق همچنان این وجوه را در بودجه عمومی خود می‌بینند و خود را محق می‌بینند که با آن حقوق بدهند، ساخت‌وساز کنند، سفر بروند و جلسه برگزار کنند، در حالی که مجاز به انجام هیچ یک از این موارد نبوده است.

آیا مشکلات دیگری غیر از آنچه به آن اشاره کردید، وجود داشته است؟

متأسفانه بله؛ جدا از این موارد می‌بینیم که در بودجه عمومی اتاق نیز شفافیت لازم وجود ندارد و به‌نظر می‌رسد ما در این زمینه تنها به نمایش شفافیت پرداخته و گفته‌ایم که طالب آن هستیم و در عمل شفافیت نشان ندهاده‌ایم. در هر حال در بحث درآمدی و بودجه‌ای اتاق این ایرادات وجود دارد.

آیا مستندات خاصی نیز درباره موارد مطرح‌شده ارائه کرده‌اید؟

بله؛ ما برای رسیدن به پاسخ روشن در این زمینه، ریز این موارد را نیز در تفریق بودجه مربوط به سال ۱۳۹۹ به دست‌اندرکاران ارائه کردیم اما باز هم به پاسخ درست و مناسبی در زمینه آن نرسیدیم. مثلاً بیان کردیم چه دلیلی دارد در

آقای معروف ویدئوی چند دقیقه‌ای شما و آقای بهزادیان و انتقاد از عملکرد اتاق بازرگانی ایران را در این مدت بسیاری از مخاطبان مشاهده کرده‌اند. نظرات شما در این ویدئو بیشتر معطوف به بودجه اتاق و عدم شفافیت در آن بود؛ در این باره توضیح می‌دهید؟

به‌طور کلی مباحث فراوانی درباره اتاق بازرگانی مطرح است اما اگر بخواهیم در این باره اولویت‌بندی داشته باشیم، به‌طور حتم بودجه این نهاد و شفافیت آن یکی از موضوعاتی است که باید درباره آن دقت نظر بیشتری به‌عمل آید و به‌طور جدی‌تری به آن پرداخته شود، به همین دلیل فکر می‌کنم در درجه اول باید این موضوع مورد واکاوی قرار گیرد.

آیا مشکل خاصی در بودجه‌بندی و درآمدزایی اتاق بازرگانی وجود دارد؟

به‌شکل اجمالی می‌توان گفت درآمد اتاق بازرگانی در حال حاضر طبق قانون از محل حق عضویت اعضا و نسبت ۳ در هزار درآمد مشمول مالیات اعضای اتاق بازرگانی تأمین می‌شود، اما برای اتاق بازرگانی یک منبع مالی بزرگ نیز پیش‌بینی شده که در واقع درآمد نیست و قانون‌گذار آن را به‌عنوان درآمد اتاق تعریف نکرده است.

در برنامه پنجم توسعه اعتباری تحت عنوان یک در هزار فروش کالا و خدمات اعضا دیده شد که اتاق بازرگانی موظف است این پول را از اعضا دریافت کند و در مقاصد خاصی که قانون‌گذار در ماده ۷۷ قانون برنامه پنجم گنجانده صرف شود. در واقع کمک به اجرایی شدن اصل ۴۴، کمک به بازاریابی و ارائه مشاوره به اعضا از جمله مواردی بوده که این بودجه باید صرف آن می‌شد و به‌عقیده ما نشده است.

آیا این بند همچنان و بعد از اتمام برنامه پنجم همچنان پابرجاست؟

بله؛ پس از اتمام موعد اجرای قانون برنامه پنجم، این بند با کمی اصلاحات در ماده ۱۳ احکام دائمی برنامه توسعه کشور آورده شده است. ماده ۱۳ قانون احکام دائمی دقیقاً همان تجویز هزینه‌های ماده ۷۷ قانون برنامه پنجم را دارد که فقط میزان آن به‌جای یک در هزار فروش که میزان ناآعادلانه‌ای بود، به ۴ در هزار سود تغییر کرده است. در واقع این بند با همین تغییر باید اجرایی می‌شد و سایر تکالیف قانونی در زمینه آن نیز پابرجا بود.

همچنان نیز این وجوه جزو درآمدهای اتاق محسوب نمی‌شود؟

خیر. باقی موارد در این بند مطابق گذشته است؛ یعنی همچنان این وجوه به‌هیچ‌شکلی نمی‌تواند

می‌شد از مسیره‌های قانونی مورد پیگیری قرار گیرد. البته گروهی نیز در این زمینه معتقدند طرح رسانه‌ای این موضوع صحیح بوده و باید انجام می‌شد.

وزارتخانه مستقر باشد.

علاوه‌براین وزیر اقتصاد و دارایی، وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان ملی استاندارد عضو این شورا هستند، اما متأسفانه شورای عالی نظارت کوچک‌ترین نظارتی بر عملکرد اتاق، هیات رئیسه و هیات نمایندگان اتاق ندارد. این شورا باید مصوبات هیات نمایندگان اتاق را به جهت انطباق با قوانین تطبیق دهد که نمی‌دهد. متأسفانه این ایراد به شورای عالی نظارت وارد است، به همین دلیل اتاق بازرگانی امروز را هرگونه نظارت است. تا امروز همه مکاتبات انجام‌شده با شورای عالی نظارت، به‌پاسخ مانده است. شورا در حال حاضر عموماً با حضور معاونان وزرا تشکیل می‌شود و خود وزیران در همان یکی دو جلسه‌ای که در طول سال تشکیل می‌شود نیز معمولاً حضور ندارند.

یعنی پیش از رسانه‌های شدن این موضوع موارد را با نهادهای ذی‌ربط در این بخش در میان گذاشته‌اید؟

بله؛ این موضوعات پیش از رسانه‌های شدن بارها با نهادهایی چون خود اتاق بازرگانی، سازمان بازرسی کل کشور و شورای عالی نظارت مطرح شده، اما اقدامی در زمینه آنها صورت نگرفته است. حتی همین امروز و پس از رسانه‌ای شدن این ادعاها هم نهادهای نظارتی به موضوع ورود نکرده‌اند. در کل گلابه‌های مکتوب و حضوری ما در این زمینه تا امروز بی‌نتیجه بوده است. البته این موضوع تنها مربوط به امروز و همین یک مورد نیست. موضوع تخلف در ماده ۷۷ ر من در سال ۱۳۹۱ به‌صورت مکتوب با دکتر نهبان‌دیان مطرح کردم اما تا امروز و پس از ۱۰ سال نتیجه خاصی از آن حاصل نشده است.

شما می‌توانید کیفیت نظارت بر عملکرد اتاق بازرگانی را در موارد دیگر نیز ببینید. به‌عنوان نمونه ماده ۲۵ قانون دائمی ارتقای سلامت اداری و مبارزه با فساد، اتاق بازرگانی را مکلف به تشکیل سامانه رسیدگی به شکایات کرده است. این قانون در بهمین سال گذشته به تصویب رسیده و سازمان بازرسی کل کشور نیز به‌عنوان ناظر بر اجرای این قانون تعیین شده است. آیا این تکلیف قانونی در این مدت انجام شده است؟! اگر انجام نشده، نهاد نظارتی مربوطه در این زمینه چه کرده است؟!

دقیقاً به همین دلیل که نهاد نظارتی تا امروز بر عملکرد قانونی اتاق بازرگانی نظارت لازم را نداشته، موارد انحراف در بخش‌های مختلف دیده می‌شود.

باتوجه به اظهار نظرهای مطرح شده در این گفت‌وگو روزنامه «دیده‌ها» آمادگی دریافت و انتشار هرگونه نظر موافق و مخالف از سوی صاحب‌نظران را دارد.